

Tarnowskie obchody 100-lecia SEP – wycieczka do Grupy Azoty S.A. (Tarnów – Mościce) zorganizowane przez SEP Koło Nr 3 przy Grupie Azoty S.A.

Uroczystości związane z obchodami setnej rocznicy powstania Stowarzyszenia Elektryków Polskich, które zorganizowano w Tarnowie podzielono na dwa etapy. Pierwszy – oficjalny – odbył się w Ratuszu na tarnowskim rynku. Drugim zaplanowanym etapem była wycieczka do wybranych miejsc w Grupie Azoty S.A.

W tarnowskim Oddziale SEP funkcjonuje 11 kół, z których każde zrzesza grupę członków reprezentujących odrębną specyfikę obszaru działania i szczególne zainteresowania zawodowe. Największymi i najprężniej działającymi są Koło nr 1 przy Spółce TAURON, skupiające grupę członków związanych z energetyką zawodową oraz Koło nr 3 przy Grupie Azoty S.A. reprezentujące energetykę przemysłową. Od wielu lat władze Koła nr 3 czynią starania, aby szerszemu gronu przybliżyć problematykę elektroenergetyki w obszarach przemysłowych.

Korzystając więc z okazji, że w Tarnowie odbywały się obchody rocznicowe, w których wziął udział prezes SEP dr inż. Piotr Szymczak, Zarząd Koła nr 3 z prezesem Romanem Kuczkiem na czele zorganizował wycieczkę po wybranych miejscach w Grupie Azoty S.A. Organizacja spotkania wewnątrz Zakładu możliwa była dzięki doskonałej współpracy i szerokiemu poparciu jakie koło otrzymuje od Zarządu Grupy Azoty S.A.

Ta część obchodów miała oczywiście bardziej kameralny charakter. W wycieczce udział wzięli oprócz prezesa SEP, prezes tarnowskiego oddziału SEP pan Janusz Onak, prezes Zarządu SITPChem w Tarnowie pan Zbigniew Paprocki, który jednocześnie reprezentuje Radę Nadzorczą w obecnej kadencji, oraz przedstawiciele Zarządu Koła nr 3. Osobą reprezentującą Zarząd Grupy Azoty był Dyrektor Centrum Energetyki pan Zbigniew Wadach.

Utrzymując konwencję obchodów zwiedzanie zapoczątkowano wizytą w Willi Kwiatkowskiego. Miejsca, które ze względu na siedzibę pierwszych władz, oprócz charakteru użytkowego, w znacznym stopniu pełni funkcję historyczną. Szanowni goście zapoznani zostali z historią miejsca i jego pierwszych gospodarzy. W pomieszczeniach willi zachowano wystrój zbliżony do oryginalnego, co pozwoliło poczuć klimat dwudziestolecia międzywojennego – okresu budowy Centralnego Okręgu Przemysłowego oraz wzrostu gospodarczego i rozwoju przemysłowego Drugiej Rzeczypospolitej.

Wywołując pewnego rodzaju historyczny kontrast, w trakcie zwiedzania, jako pierwszy obiekt zaprezentowano niedawno oddane, nowoczesne Centrum Badań i Rozwoju. Centrum to stanowi bardzo interesujący obiekt, który zarówno futurystyczną architekturą, jak i wyposażeniem nie ustępuje najlepszym światowym ośrodkom badawczym. Osobą,

oprowadzającą nas po tym niezwykłym miejscu był jej dyrektor pan Rafał Jakubowski. Zwiedzający oprowadzeni zostali po wybranych laboratoriach, gdzie kierujący grupą prac badawczych pan Paweł Markowicz objaśnił ogólny zakres i możliwości badawcze jednostki. Kolejnym prelegentem w tej jednostce był dr inż. Mateusz Laska, który oprowadzał gości po budynku „B” czyli tzw. Hali Półtechnik. Tu nasi goście zapoznani zostali z ogólnym kierunkiem prowadzonych tu prac oraz z przeznaczeniem obiektu. Zademonstrowano też wybrane, jeszcze nie pracujące, ale już zmontowane instalacje.

Z najnowocześniejszego obiektu w Grupie Azoty S.A. zwiedzający udali się do pomieszczeń dawnej elektrociepłowni EC I. Elektrociepłownia była jednym z pierwszych obiektów wzniesionych podczas budowy Państwowej Fabryki Związków Azotowych. Do dziś funkcjonuje spora część głównego budynku, który swym wyglądem nawiązuje do wzorów budownictwa lat 30-tych. Jednak jego obecne przeznaczenie w znacznym stopniu się zmieniło. Nie istnieje już hala kotłowni i maszynowni jaką można było podziwiać na przygotowanej prezentacji zdjęciowej. Nie istnieją też, wyburzone ze względów bezpieczeństwa, charakterystyczne dla elektrociepłowni kominy, w tamtych czasach jedne z najwyższych w Europie

Istnieje jednak i funkcjonuje nastawnia, która co prawda wyposażeniem odbiega od wystroju obiektu oryginalnego, to jednak za nowoczesną zabudową podziwiać można marmurowe płyty z osadzonymi przyrządami z okresu funkcjonowania i świetności EC I. Z pomieszczenia nastawni zwiedzający przeszli do rozdzielni wewnętrznej 6 kV a stamtąd na rozdzielnię napowietrzną 110/6kV, gdzie mogli zobaczyć architekturę nowoczesnego GPZ-tu. Oglądana rozdzielnia wewnętrzna 6 kV z branżowego punktu widzenia, charakteryzuje się ciekawym zestawieniem zabudowanych urządzeń. Od konstrukcji z drugiej połowy zeszłego wieku, po nowoczesną aparaturę łączeniową i zabezpieczeniową. Osobami które przygotowały ten etap zwiedzania byli panowie Roman Romaniszyn i Grzegorz Marszałek – kierownictwo Wydziału Zasilania i Zabezpieczeń Centrum Energetyki.

Kolejnym zwiedzanym obiektem była tzw. hala amoniaku w Jednostce Biznesowej Nawozy. Wybór tego miejsca nie był oczywiście przypadkowy. To jedna z najstarszych, czynnych budowli w zakładach, zawierająca charakterystyczne dla okresu, w którym powstała elementy konstrukcyjne. Hala robi duże wrażenie ponieważ oprócz szczegółów architektonicznych duże zainteresowanie i pewnego rodzaju szacunek budzą zainstalowane w niej urządzenia. Pracują tu głównie maszyny synchroniczne o imponująco dużych rozmiarach. Zakres mocy omawianych silników to 620 – 4800 kW. Są to konstrukcje zbudowane na napięcie średnie 6 kV współpracujące w większości ze wzbudnicami statycznymi. Urządzenia napędzane przez te maszyny to przede wszystkim tłokowe sprężarki gazu syntezowego oraz wirnikowe sprężarki powietrza. Ich przekrój wiekowy też jest szeroki. Od najstarszych konstrukcji jaką jest zbudowaną w latach 30-tych sprężarka azotu, do pochodzącego z roku 2016 silnika firmy DOLMEL napędzającego sprężarkę gazu syntezowego. W trakcie tej części wycieczki, zwiedzający mogli również zobaczyć Jednostkę Syntezy Amoniak, dla potrzeb której zamontowany został, regulowany tyrystorowo grzejnik rozruchowy o mocy 700 kW. Uwagę należy też zwrócić na przygotowany komentarz, świadczący o doskonałej wiedzy na temat urządzeń i technologii. Osobą odpowiedzialną za przedstawienie tego szczegółnego miejsca był pan Wojciech

Florek specjalista elektryk w pionie organizacyjno- technicznym Centrum Nawozów.

Jako element zamykający objazd po Zakładach organizatorzy zaproponowali wizytę w Elektrociepłowni EC II. Grupę poprowadził osobiście Dyrektor Centrum Energetyki w Grupie Azoty pan Zbigniew Wadach. Wraz z szefem produkcji tegoż Centrum panem Andrzejem Gańczarczykiem zapoznali zwiedzających z podstawowymi obiektami zakładu. Przedstawione zostało serce elektrowni – nastawnia. Miejsce to jest charakterystycznym przykładem obiektu o tym przeznaczeniu. Centralnie osadzony stół dyspozytorski, wokół szafy gdzie na tle jednokreskowego schematu rozmieszczono przyrządy pomiarowe i klucze sterownicze. Od pierwotnie zaprojektowanego przeznaczenia, miejsce to odróżnia się tym, że na tle tradycyjnego wystroju zlokalizowano stanowiska komputerowego sterowania ruchem elektrycznym oraz procesem technologicznym maszynowni i kotłowni. Przechodząc przez maszynownię zainteresowanie zebranych wzbudzały najstarsze z zainstalowanych, kondensacyjno – upustowe turbiny produkcji radzieckiej typu WPT z generatorami o mocy 31,5 MW. Przedstawione zostały również pochodzące z okresu rozbudowy zakładu węgierskie zespoły Lang GANZ oraz najnowszy, nie dawno oddany do użytku turbozespół kondensacyjny firmy Siemens. Kończąc spacer po elektrociepłowni EC II goście poprowadzeni zostali przez kotłownię, gdzie elementem imponującym jest gabaryt kotłów energetycznych.

Po trudach i emocjach związanych ze zwiedzaniem wszyscy uczestnicy zaproszeni zostali do restauracji Kasyno, gdzie organizatorzy przygotowali kolację połączoną z wymianą wrażeń. Do wymienionego już grona dołączyli przedstawiciele Zarządu Grupy Azoty w osobach wiceprezesa Zarządu pana Witolda Szczypińskiego i członka Zarządu pana Artura Kopcia. Zaproszenie przyjęli również pan Antoni Maziarka piastujący jednocześnie funkcję wiceprezesa SEP i wiceprezesa tarnowskiego oddziału NOT oraz reprezentujący Spółkę Elzat, jej dyrektor techniczny pan Jacek Ramian. W spotkaniu uczestniczyli również członek Zarządu Koła nr 3 pan Władysław Łabuz, prezes Spółki ZBACH pan Roman Nowak, który jest członkiem naszego koła oraz inni zaproszeni goście.

Na wstępie prezes Roman Kuczek wygłosił okolicznościowy referat, w którym opisał historię koła nr 3. Precyzyjnie wymienił założycieli i wszystkie osoby zarządów od początku istnienia do chwili obecnej. Zapoznał zebranych z charakterem organizacji, jej celami i miejscem na tle tarnowskiego oddziału SEP. Wiceprezes Zarządu Grupy Azoty S.A. w Tarnowie pan Witold Szczypiński w ciepłych słowach odniósł się do wypracowanych schematów współpracy z służbami elektrycznymi funkcjonującymi w Zakładach oraz o ich powiązaniach ze Stowarzyszeniem Inżynierów i Techników Przemysłu Chemicznego. Wyraził również swój pogląd na temat misji SEP na terenie Grupy Azoty oraz planów związanych z racjonalną gospodarką energią elektryczną i ciepłą. Kończąc swą wypowiedź przekazał zebranych miłe słowa związane z tak znacznym jubileuszem. Podczas spotkania wiele zostało powiedziane o naprawdę dobrej współpracy z bratnią organizacją jaką jest SITPChem. Szczególnie w wypowiedzi jej prezesa pana Zbigniewa Paprockiego. Prezes SEP kol. Piotr Szymczak zwrócił uwagę na dobry klimat partnerskiej współpracy panujący w zakładzie i w kole i wskazał na konieczność podjęcia kroków w kierunku szerszej integracji środowiska skupionego wokół stowarzyszenia. Padły pytania o kierunki działania organizacji i o wizję budowy szeroko pojętej integracji środowiska

elektryków. Każdy ze zgromadzonych miał swój pogląd na tę sprawę i podzielił się swoim wieloletnim doświadczeniem. Ten tryb prowadzenia spotkania w kole był zdecydowanie nowatorski i sądząc po nastrojach spodobał się wszystkim. Obecne władze SEP wyraźnie obrały kierunek na szeroko pojętą współpracę nie tylko z oddziałami, ale też z kołami SEP. Świadczyć o tym może fakt, że prezes SEP pan Piotr Szymczak przyjął od prezesa Romana Kuczka zaproszenie na uroczystość 55-lecia koła nr 3 przy Grupie Azoty S.A. w Tarnowie, przypadające w przyszłym 2020 roku.

Podsumowując, należy stwierdzić, że zorganizowana w ramach obchodów setnej rocznicy powstania SEP wycieczka po Grupie Azoty była dobrym sposobem na wypromowanie działań w ramach propagowania elektroenergetyki przemysłowej. O popularności wydarzenia może świadczyć wspaniała atmosfera panująca podczas całości zdarzenia oraz intensywność rozmów i wymiany poglądów. Zdaniem większości zgromadzonych elementem, który należy dopracować jest wewnętrzny sposób komunikacji. Należy wypracować metody skutecznej i praktycznej wymiany doświadczeń. Wycieczka wykazała, że w obrębie działalności członków koła jest ogromny obszar, którego owocem jest wiedza i doświadczenie zawodowe. Doświadczenie to może i powinno być przekazywane tym, którzy szukają wiedzy praktycznej i sprawdzonych rozwiązań. Z kolei obszarem, z którego chcielibyśmy czerpać to m.in. zagadnienia sieciowe, instalatorsko – montażowe oraz ogromne pole związane z działalnością naukową. Jak zostało już wspomniane pojedyncze Koła poruszają się w odrębnych zakresach tematycznych. Należy więc podjąć kroki w kierunku integracji środowiska i umożliwienia wymiany wiedzy zawodowej oraz związanego z wykonywaną pracą doświadczenia.

Na zakończenie, chcielibyśmy życzyć powodzenia władzom SEP we wprowadzaniu nowego stylu działania Stowarzyszenia, sukcesów w podejmowanych na rzecz organizacji działaniach oraz godnego not historycznych wprowadzenia organizacji w drugie stulecie istnienia.

Opracował:
Ryszard Małek

Podziękowanie

W imieniu Zarządu Koła SEP przy Grupie Azoty S.A. pragnę serdecznie podziękować wszystkim uczestnikom spotkania i wycieczki po Grupie Azoty S.A.,

na czele z Prezesem SEP dr. inż. Piotrem Szymczakiem.

Spotkanie wiązało się również z ważnym wydarzeniem, tj. 100 - leciem powstania Stowarzyszenia. W szczególności dziękuję za wygłoszone przemówienia.

Mam nadzieję, że tegoroczne spotkanie było okazją zarówno do wzajemnej wymiany myśli jak i lepszego poznania najnowszych dokonań rozwojowych

Grupy Azoty S.A.

*Roman Kuczek
Prezes Koła SEP przy Grupie Azoty S.A.*

